

महाराष्ट्र शासन

व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालय,
सिव्हील लाईन्स, नागपूर - ४४० ००१-०९

अनुसूचित जमातीचे जात वैधता धारक व अहेला प्राप्त उमेदवारांसाठी
सरळसेवा भरती प्रक्रिया सन २०१९-२०२०

आसन क्रमांक

--	--	--	--	--

प्रश्नपत्रिका

पदाचे नाव :: शिल्पनिदेशक
लेखी परिक्षा

एकुण प्रश्न : ६०
एकुण गुण : १२०
वेळ : १.३० तास

परिक्षार्थींसाठी सुचना ::

- १) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
- २) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- ३) प्रश्नपत्रिकेमधील उत्तरांच्या पर्यायांचे क्रमांक अ, ब, क व ड अथवा क्र. १, २, ३, ४ असे आहेत त्यांचे उत्तर खालीलप्रमाणे नोंदवावे.
अ किंवा १ = A ब किंवा २ = B क किंवा ३ = C ड किंवा ४ = D
- ४) प्रश्नपत्रिकेवर परिक्षार्थींना परिक्षा बेटक क्रमांक लिहावे.
- ५) परिक्षार्थींनी आपापसात प्रश्नपत्रिकेची अदलाबदल करू नये. तसे आढळून आल्यास दोन्ही परिक्षार्थींवर नियमानुसार कार्यवाही करण्यात येईल.
- ६) प्रश्नपत्रिकेवर कोणत्याही खुणा अथवा चिन्हे अथवा आकडे घापेची कार्हाही काढू नये.
- ७) प्रश्नपत्रिकेच्या मुखपृष्ठाच्या मागील बाजूस आवश्यकता भासल्यास कच्चे काम करावे.
- ८) मूळ प्रश्नपत्रिका ओ. एम्. आर. OMR उत्तरपत्रिकेसोबत परत करावी.

1. 'मायना' हा भाग कोणत्या लेखनात येतो ?
अ) निबंध ब) कविता क) पत्र ड) वरील सर्व
2. 'प्राक्तन' या शब्दाचा योग्य समानार्थी शब्द निवडा.
अ) देव ब) भविष्य क) नशिव ड) वरील सर्व
3. 'मेघा तू जीवन देतोस' या वाक्यातील अलंकार ओळखा.
अ) उपमा ब) रूपक क) श्लेष ड) उत्प्रेक्षा
4. खालीलपैकी हे अक्षर मराठीतील स्वतंत्र अक्षर म्हणून गणल्या जाते.
अ) क्ष ब) त्र क) झ ड) ळ
5. 'नवरात्र' या सामायिक शब्दाचा समास ओळखा.
अ) द्विविगु समास ब) कर्मधारय समास क) अव्ययीभाव समास ड) द्वंद्व समास
6. 'तानाजी लढता लढता मेला' वाक्यप्रकार ओळखा
अ) मिश्र वाक्य ब) संयुक्त वाक्य क) केवल वाक्य ड) प्रश्नार्थी वाक्य
7. शिक्षक मुलांना शिकवतात. या वाक्यातील प्रयोग ओळखा.
अ) कर्मणी प्रयोग ब) भावे प्रयोग क) कर्तरी प्रयोग ड) संकरित प्रयोग
8. शुद्ध शब्द ओळखा.
अ) मनःस्थिती ब) मनस्थिती क) मनस्थीती ड) मणास्थिती
9. 'मनाली अभ्यास करते' या वाक्यातील प्रयोग ओळखा.
अ) कर्तरी प्रयोग ब) कर्मणी प्रयोग क) भावे प्रयोग ड) यापैकी नाही.
10. 'लामार्थी' हया शब्दाचा विग्रह कसा होईल?
अ) लाभ + अर्थी ब) लामार्थी + अर्थी क) ला + अर्थी ड) यापैकी नाही
11. 'दाट' या शब्दाचा विरुद्धार्थी शब्द ओळखा.
अ) मऊ ब) मृदू क) विरळ ड) घनदाट
12. चा, ची, चे, कोणत्या विभक्तीचे प्रत्यय आहे?
अ) प्रथमा ब) पंचमी क) षष्ठी ड) सप्तमी
13. शिरीष दंगा करतो, म्हणून शेवटी मार खातो. वाक्यातील उभयान्वयी अव्यय ओळखा.
अ) दंगा ब) म्हणून क) मार ड) खातो.
14. खालील अचुक शब्द ओळखा.
अ) क्रियापद ब) क्रीयापद क) किरपद ड) क्रीयादक
15. दोन शब्द जोडतांना कोणते विरामचिन्हे वापरतात?
अ) पूर्णविराम ब) स्वल्पविराम क) संयोगचिन्हे ड) प्रश्नार्थी चिन्ह

16. Find the appropriate preposition

We agree _____ your proposal.

- A) with B) to C) by D) of

17. Identify the synonyms of the following

Vendor

- A) shopkeeper B) merchant C) seller D) powerful

18. Give the Antonyms of- Resist _____

- A) fight B) Welcome C) Decent D) close

19. Which of the following sentence is in passive voice

- A) I am to help him B) She has to help me
C) He is looked after by her D) They laughed at him

20. What is the masculine gender of cow

- A) earl B) bull C) he cow D) bride

21. Find the appropriate Articles

This is _____ honorary job

- A) a B) an C) the D) no article

22. He was struck ----- lightning.

- (A) By (B) with (C) at (D) from

23. Find the correct substitution for the underlined part.

He behaved cowardly in the battle-field.

- (A) with cowardice (B) like a coward (C) cowardly way (D) as cowards

24. Choose the correct sequence.

People -----

P : at his dispensary

Q : went to him

R : of all professions

S : for medicine and treatment

- (A) QPRS (B) RPQS (C) RQSP (D) QRPS

25. Choose the correct synonym for Unusual :

- (A) uncommon (B) unnatural (C) unpleasant (D) unwanted

26. Choose the correct antonym for Recalled :

- (A) called (B) rejected (C) forgave (D) forgot

27. Choose the correct pair matching "Wet : Dry"

- (A) Worse : Worst (B) Weather : Temperature
(C) Scold : Praise (D) Rise : Walk

28. He can play ----- guitar very well.

- (A) a (B) the (C) an (D) none of these

29. I am very busy, ----- ?

- (A) am I (B) are I (C) aren't I (D) none of these

30. I saw a ----- of cows in the field.

(A) group (B) herd (C) swarm (D) flock

31. लोकसंख्येची घनता सर्वात जास्त कोणत्या जिल्हयात आहे?

अ) बृहन्मुंबई ब) नाशिक क) पुणे ड) गडचिरोली

32. या खाद्यपिकात प्रथिनांचे प्रमाण सर्वाधिक असते ?

अ) मुंग ब) दाळ क) सोयाबिन ड) गहू

33. बुध्दीबळ खेळाचा जन्म कोणत्या देशात झाला ?

अ) भारत ब) जापान क) चिन ड) इंग्लंड

34. मानवी शरीरात मनके असतात.

अ) 23 ब) 46 क) 14 ड) 33

35. स्वतंत्र भारताचे पहिले गव्हर्नर जनरल कोण ?

अ) लॉर्ड मारुट बॅटन ब) सी. राजगोपालाचारी

क) बॅरीस्टर जिना ड) सरदार पटेल

36. गाव : पाटील :: परगणा :

अ) देशमुख ब) देशपांडे क) कुलकर्णी ड) नाईक

37. खालीपकी कोणता पदार्थ पुर्णान्न म्हणून ओळखला जातो ?

अ) पाणी ब) दूध क) तुप ड) मासे

38. भारतातील पहिला पर्यटन जिल्हा म्हणून जिल्हयास मान मिळाला.

अ) रत्नागिरी ब) नागपूर क) पुणे ड) सिंधुदुर्ग

39. तेलंगणा राज्याचे सलग दुस-यांदा मुख्यमंत्री कोण बनले ?

अ) डॉ. वाय एस राजयोखर रेडडी ब) के. चंद्रशेखर राव

क) एन चंदाबाबू नायडू ड) बंडारु दत्तात्रय

40. खालीलपैकी ----- हे जैविक इंधन आहे.

अ) पेट्रोल ब) डिझेल क) इथेनॉल ड) सीएनजी

41. भारतातील पहिले रेल्वे विद्यापिठ कोठे स्थापन करण्यात आले ?

अ) दिल्ली ब) चेन्नई क) रायबरेली ड) बडोदा

42. बुध्दिबळाच्या पटावर किती चौकोन असतात ?

अ) 64 ब) 68 क) 100 ड) 36

43. म्हण पूर्ण करा काखेत कळसा.....

अ) डोक्यावर हंडा ब) हातात बादली क) गावाला वळसा ड) जड झाला

44. डेक्कन एज्युकेशन सोसायटी चे संस्थापक कोण ?

अ) गोपाळ गणेश आगरकर ब) न्या.म.गो. रानडे क) प्र.के. अत्रे ड) लोकमान्य टिळक

45. शेतकऱ्यांचा असूड या पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत ?

अ) म. ज्योतीबा फुले

ब) गो. नी. दांडेकर

क) द. मा. मिरासदार

ड) वि.घ. विपळकर

46. नमदेव 'P' ठिकाणाहून थेट 80 मी अंतर चालत 'Q' ठिकाणी गेला. तेथे तो काटकोनात उजवीकडे वळून 60 मी सरळ चालत 'R' ठिकाणी पोहचला. पुन्हा तो उजवीकडे वळला आणि सरळ 80 मी चालला व 'D' ठिकाणी पोहचला, तर तो 'Q' ठिकाणाहून किती मीअंतरावर असेल?

- अ) 100 मी ब) 140 मी क) 20 मी ड) 230 मी

47. प्रश्नचिन्हाच्या जागीचा पर्याय निवडा

1	3	2
---	---	---

3	7	4
---	---	---

5	24	7
---	----	---

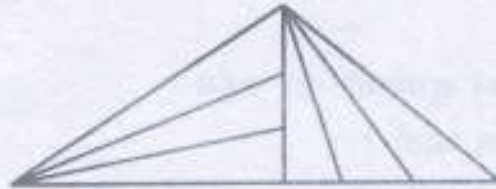
2	?	6
---	---	---

- अ) 8 ब) 32 क) 12 ड) 40

48. एका वाहनतळावर शिक्षा व मोटारसायकल मिळून 40 आहेत. तर त्यांची चाके 94 आहेत तर शिक्षापेक्षा मोटारसायकल किती जास्त आहेत?

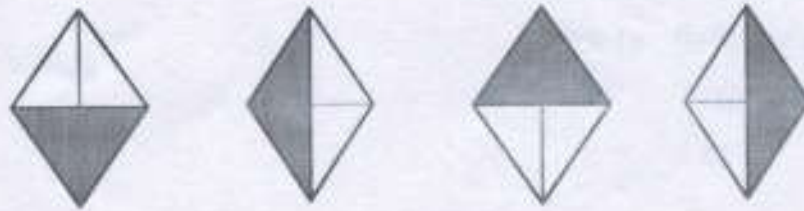
- अ) 12 ब) 15 क) 4 ड) 8

49. सोबतच्या आकृतीत किती त्रिकोण आहेत?

- (अ) 13 (ब) 15 (क) 18 (ड) यापैकी नाही

50. पहिल्या आकृतीचा दुसऱ्या आकृतीशी असलेला समसंबंध लक्षात घेऊन प्रश्नचिन्हाच्या ठिकाणी येणारी आकृती पर्यायी आकृत्या मधून शोधा.

- अ ब क ड

51. एका सांकेतिक भाषेत 'BAT' हा शब्द 'CBU' असा, 'TRY' हा शब्द 'USZ' असा तर, 'TEM' हा शब्द 'UFBN' असा लिहितात. तर 'BASKET' हा शब्द कसा लिहावा?

- अ) CBTFU ब) ABTLFU क) CBTLEU ड) UFLTBC

52. खाली दिलेल्या अंकाच्या लयबद्ध मांडणीत रिकाम्या जागी कोणते अंक क्रमशः येतील?

अ) 3200

ब) 6300

क) 3300

ड) 6300

53. अनिरुद्ध घरातून बाहेर पडला आणि एकदा उजवीकडे काटकोनात वळला. तेव्हा त्याच्या उजव्या बाजूची दिशा उत्तर होती. तर त्याच्या घराच्या समोरची दिशा कोणती?

अ) पूर्व

ब) पश्चिम

क) उत्तर

ड) दक्षिण

54. 'हजरजबाबीपणा' या शब्दातील उजवीकडून पाचवे आणि डावीकडून तिसरे असलेली अक्षरे अनुक्रमे कोणती ?

(अ) बा आणि बी

(ब) र आणि ज

(क) ज आणि र

(ड) बी आणि बा.

55. जर त = 1, थ = 3, द = 5, घ = 7, न = 9,.... याप्रमाणे वर्णमालेतील अक्षरांना दर्शवण्यास 'तरफ' हा शब्द पुढीलपैकी कोणत्या संख्येने दर्शवता येईल?

(अ) 12315

(ब) 12113

(क) 12513

(ड) 12313

56. सुनिता विल्यम्स : ? : : महेंद्रसिंग धोनी : खेळाडू

(अ) अभिनेत्री

(ब) अंतराळवीर

(क) वकील

(ड) शिक्षिका.

57. 7 वाजून 25 मिनिटे या वेळी घडयाळाचा तासकाटा व मिनिटकाटा यांत किती अंश मापाचा कोन होतो ?

(अ) 75° (ब) 70° (क) 72.5° (ड) 78.5° .

58. सूर्यास्तावेळी गाडीतून जात असताना अनुष्काच्या डावीकडे असलेल्या खिडकीतून सूर्याची किरणे आत येत होती. तर गाडी कोणत्या दिशेस प्रवास करीत आहे?

(अ) उत्तर

(ब) दक्षिण

(क) पूर्व

(ड) पश्चिम.

59. एका क्रिकेट स्पर्धेत 11 संघ सहभागी झाले. प्रत्येक संघ दुस-या संघाशी एक सामना खेळला. त्यातून निवडलेले चार संघ एकमेकांशी प्रत्येकी एक सामना खेळले. यातून निवडलेले दोन संघ अंतिम सामना खेळले. तर एकूण किती सामने खेळले गेले ?

(अ) 55

(ब) 61

(क) 65

(ड) 62.

60. जर आकाशाला 'पाणी' म्हटले, पाण्याला 'माती' म्हटले, मातीला 'हवा' म्हटले, हवेला 'अग्नी' म्हटले, तर मासे कुठे राहतात?

(अ) पाणी

(ब) हवा

(क) आकाश

(ड) माती.

Provisional Answer Key

CRAFT INSTRUCTOR (शिल्पनिदेशक) लेखी परीक्षा

Question No	Answer	Question No	Answer	Question No	Answer	Question No	Answer
1	C	26	D	51	A	76	
2	C	27	C	52	D	77	
3	C	28	B	53	D	78	
4	D	29	C	54	C	79	
5	A	30	B	55	D	80	
6	C	31	A	56	B	81	
7	C	32	C	57	C	82	
8	A	33	A	58	A	83	
9	A	34	D	59	D	84	
10	A	35	B	60	D	85	
11	C	36	A	61		86	
12	C	37	B	62		87	
13	B	38	D	63		88	
14	A	39	B	64		89	
15	C	40	C	65		90	
16	B	41	D	66		91	
17	C	42	A	67		92	
18	B	43	C	68		93	
19	C	44	A	69		94	
20	B	45	A	70		95	
21	A	46	A	71		96	
22	A	47	B	72		97	
23	B	48	A	73		98	
24	C	49	B	74		99	
25	A	50	A	75		100	